Выходить у Львовѣ що дня (кромъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрацiя вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакцiя ул. Францiшканьска ч. 10. двери 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламацiи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администрацiи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поединоке число 3 кр.

Ч. 255 | Нинѣ: гр. к. Iоана мил. р. к. Iоанна — Завтра: † Iоана Зл. Катерин. | Четверъ 12 (24) листопада 1892. | Всходъ сонця 7 г. 24 м.; заходъ 4 г. 10 м. Баром. 770 терм. + 0.0°. — 3.8° | Рôкъ II.

Рада державна.

Суботнѣшне засѣданє Палаты пословъ вôдбуло ся при численной участи пословъ, всѣхъ членôвъ правительства и при переповненыхъ ґалерiяхъ. — По вступныхъ формальностяхъ одержавъ голосъ пос. Масаржiкъ, котрый вôдкликуючись до пошанованя своихъ землякôвъ черезъ Палату и констатуючи зô стеноґраму, що пос. Менґеръ оскорбивъ его на попереднôмъ засѣданю и навѣть закинувъ ему зраду державы, просивъ, щобы Палата передала цѣлу справу комiсiи слѣдчôй.

Президентъ завôзвавъ секцiи Палаты, щобы выбрали по одному членови до комiсiѣ слѣдчои, котра вô второкъ мае здати справу Палатѣ.

По сѣмъ кôнчивъ пос. Менґеръ свою бесѣду розпочату на попереднôмъ засѣданю. Вôнъ заявивъ насамперéдъ, що не можна его посуджувати о то, щобы хотѣвъ кого небудь оскорбити; вôнъ давъ лишь волю глубоко оскорбленому бесѣдою пос. Масаржiка почутю народному, а що тому послови закинувъ, то й умотивувавъ предметово. Кôнчаючи свою бесѣду полемiзувавъ насамперéдъ зъ пос. Масаржiкомъ о то, що Чехи и Словенцѣ надають Австрiѣ значуще знамя. Такъ не есть, бо нѣяка народнôсть въ Австрiи не есть такъ сильна, щобы могла надати Австрiи свое знамя; можна бы ще найсправедливѣйше сказати то о Нѣмцяхъ, що они надали Австрiи свôй характеръ. Що до великои неохоты Чехôвъ до тридержавного союза, то казавъ бесѣдникъ, що его заключено для вôдверненя небезпечности заглады захôдной цивiлiзацiѣ Россiею. Державамъ, що въ тôй цѣли заключили союзъ, бажае Масаржiкъ, щобы они въ будучôй вôйнѣ пôддали ся варварству. Наконець заявивъ бесѣдникъ, що позаякъ декотрѣ партiи въ Палатѣ выступають противъ лѣвицѣ далеко бôльше ворожо, якъ то коли небудь робило правительство, то лѣвиця буде голосувати за буджетомъ, щобы не змушувати правительства до уступокъ въ користь тыхъ партiй.

Пос. Кайцль вôдчитавъ слѣдующе заявлене Молодочехôвъ: Вчерашне збезчещене ческого права полiтичного и его речникôвъ окорбило дуже доймаючо въ насъ и цѣлôмъ нашôмъ народѣ глубоко вкорѣнене почутє правне, котре есть пôдставою патрiотичнои нашои льоальности. Тому зъ тымъ бôльшою рѣшучостiю пôдносимо на ново безсумнѣвне, исторично уґрунтоване, волею народу непохитно пожадане, въ актахъ державы и въ Найвысшихъ торжественныхъ заявленяхъ — пригадуемо лишь Найвысшiй рескриптъ зъ дня 12 вересня 1871 р. — признане ческе право полiтичне, котрого вѣрными свѣдками и вытревалыми оборонцями ревно признаемо ся. Якъ нашѣ попередники, такъ и мы беремо участь въ працяхъ тои высокои Палаты лишь зъ выразнымъ застереженемъ нашого переконаня правного и протестуемо противъ такого его оскорбленя, выключаючого спокôйнѣ предметовѣ нарады“.

Пос. Деймъ вôдчитавъ именемъ консервативной шляхты Чехъ, Старочехôвъ и моравско-ческихъ пословъ слѣдующе заявлене:

„Посолъ Менґеръ сказавъ въ вчерашнôй бесѣдѣ: Незнаемо ческого права полiтичного; говорити о нѣмъ есть зрадою державы: есте зрадниками! Словами тыми мусить почути ся оскорбленый кождый хто знае повстане австрiйскои монархiѣ изъ самостôйныхъ державъ, хто боронить могучости тои державы на пôдставѣ правъ историчныхъ и дальше хоче боронити, въ чôмъ однакожь оборона ческого права полiтичного не рôвнае ся змаганю до утвореня въ границяхъ тои Монархiѣ новои самостôйной державы, не даючои погодити ся зъ єдностiю цѣлои державы. Хочь пос. Менґера за его слова, котрѣ спиняють обрады парляментарнѣ и затроюють вôдносины межи партiями, призвано вже до порядку, то однакожь одержавъ я вôдъ консервативныхъ властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей и остаючихъ зъ нами въ дружбѣ пословъ зъ Чехъ и Моравы поручене запротестувати противъ тои нечуванои напасти; бо нѣкому не вôльно пôддавати въ сумнѣвъ нашои вѣрности Монарсѣ и нашого патрiотизму, а то тымъ менше, що права краєвѣ котрыхъ мы боронимо, вяжуть ся тѣсно зъ ческою короною, що то заховуване нами и въ краяхъ складаючихъ ся на державу живуче почутє правне було неразъ признане Монархою въ цѣлôй повнѣ и що виходимо ся въ сѣй Палатѣ въ наслѣдокъ Найвысшои престольнои бесѣды, въ котрôй нашому переконаню правному признано пошановане. (Грôмки браво въ правицѣ).

Пос. Масаржiкъ вôдповѣдаючи Менґерови боронивъ ся противъ закиду смертельнои ненависти до Нѣмцѣвъ. Що я — казавъ бесѣдникъ — критикувавъ полiтику Бiсмарка, въ тôмъ нема нѣчого злого, бо прецѣ не можна нѣкому признати непогрѣшимости въ справахъ полiтичныхъ. Не зачепивши отже и не оскорбивши нѣкого, не давъ я причины до пристрастныхъ напастей пос. Менґера.

---

17)

Золота доля.

Оповѣданє.

Зъ польского. — Марiи Родзевичѣвны.

(Конець)

Павла зложили въ хатѣ на лавѣ. Мати припала до его грудей, ридала, немовь ранена вовчиця выла; благала на помôчь Бога и людей, называла сына найлюбѣйшими словами; благала, щобы не вмиравъ, щобы глянувъ на неѣ, щобы вôджививъ. Сама не знала, що робить.

Въ хатѣ була велика суматоха. Семенъ розôславъ службу по доктора. Вѣсть рознесла ся блыскавицею по мѣстѣ. Хто живъ, бѣгъ на мѣсце жалобы. Маринка плакала зъ переляку; стара Парашка стогнала; идiотъ Юстинъ страшно заводивъ та кричавъ, зъ дикои розпуки товкъ головою объ уголъ хаты.

Найшовъ ся и коваль, розчѣхраный, въ робочôмъ фартуху, и наразъ вытверезѣвъ. Кождый щось радивъ и жалувавъ. Докторъ бувъ о милю; отже тымчасомъ стали его приводити до памяти и давати, що хто порадивъ.

Злили его водою, обкадили зѣлемъ, а до горла налили горѣвки. Пригнобленый Семенъ заломивъ руки, дививъ ся на него и стогнавъ, немовь самъ конавъ. Мати молила ся урываным, страшнымъ голосомъ. А Павло нѣкого не чувъ. Вкôнци по годинѣ такихъ старань у пригнетеныхъ грудяхъ обôзвавъ ся глухий голосъ и змѣнивъ ся на придушеный, довгiй стонъ; мертве лице скривило ся вôдъ страшного болю. Нещасный чувъ ще свою муку.

— Павле! — кликнула мати.

Повѣки задрожали и трохи пôднесли ся: кровю набѣглѣ очи глянули на неѣ.

— Исусе! Вôнъ живе! Мôй ты сыночку единый! Моя ты дитино послѣдная! Мое ты щастє!

Уста его рушили ся, але зъ нихъ не вийшовъ нѣякiй голосъ — и вôнъ зôмлѣвъ зновъ.

И такъ омлѣвавъ вôнъ що хвилѣ. Ще богато-богато разôвъ приводили его до памяти. Пôдъ нôчь напала его горячка, вôнъ ставъ мрѣяти и не пôзнававъ нѣкого. Вкôнци привезли лѣкаря. Вôнъ оглянувъ Павла, скрививъ ся, похитавъ лише головою и записавъ щось, не сказавши нѣ слова.

— Чи вôдратуете его, пане? — пытавъ ся Семенъ.

— Рыбаку, кинь жменю збôжа межи млыньске камѣнє и засѣй его потôмъ. Якъ вамъ оно зôйде, то и вôнъ буде жити.

— А довгожь ще жити буде?

— Поки силъ стане. Вôнъ молодый, то буде зô смертю довго бити ся, закимъ пôддасть ся. Може тыждень.

И выслухала мати Ганна сумнои повѣсти:

То на старого Ивана валили ся бальки, Павло прискочивъ, пôдбивъ ихъ своими руками и здержавъ на хвилинку. Мельникъ уступивъ ся, та ще люде й не замѣтили, що дѣє ся, а вже Павло не мôгъ удержати тягару, подавъ ся — на него упавъ весь зрубъ — и отсе лежавъ поломаный, поторощеный герой.

Додержавъ слова матери: змазавъ вину — зробивъ у своѣмъ житю добре дѣло, такъ якъ ѣй обѣцявъ — и посвятивъ на се свое житє... Не пôде вже зъ пôдъ родинной стрѣхи въ широкiй свѣтъ, не покине еѣ... а останесь, остане...

Люде приходили его вôдвиджувати; прийшовъ и мельникъ зъ сыномъ та поклонили ся до колѣнъ старущѣ.

— Простѣть намъ, мы виннѣ его крови. Мы его не знали. Простѣть!

— Що я вамъ маю прощати? — вôдповѣла попуро. — Вôнъ добре зробивъ, чесно поступивъ собѣ. Идѣть до него... най вôнъ вамъ простить.

Хорый дививъ ся на старого Ивана запалыми очима, безъ думки — и мовчавъ. Що вже обходивъ его свѣтъ и люде!

Зъ неволѣ сѣрого житя выбиравъ ся вôнъ въ далеку дорогу, якъ сей хлопчина зъ казки по золоту, неземну долю, — и може й не жалувавъ того, що покидавъ.

Пос. Барайтеръ заявивъ именемъ Нѣмцѣвъ-народовцѣвъ, що они нѣколи а нѣколи не признаютъ ческого права державного и всякими способами будутъ противити ся заведеню на ново того права, а то въ интересѣ нѣмецкои людности Чехъ, Моравы и Шлеска. Звернувши вôдтакъ на критику пос. Масаржіка політики кн. Бісмарка, сказавъ бесѣдникъ: Що до суду пос. Масаржіка о особѣ кн. Бісмарка, то кождому вôльно критикувати, але назвище того великого мужа нѣмецкого, котрый не мае собѣ рôвного, есть у насъ въ такôмъ поважаню, що нѣякі притыки того рода, які мы тутъ чули, не можутъ нѣколи уменшити славы того имени.

Пос. Менґеръ пояснявъ свое выступлене тымъ, що пос. Масаржікъ говоривъ о Нѣмцяхъ легковажнымъ и оскорбляючимъ тономъ; на нечемнії зачѣпки не може нѣхто сподѣвати ся чемнои вôдповѣди.

Ґенеральный справоздавецъ пос. Щепановскій выступивъ въ оборонѣ парляменту противъ зробленыхъ ему закидôвъ бездѣльности и неплодовитости. Всѣ великі справы ведуть ся въ Палатѣ поважно и докладно. Треба бы лишь залишити борбу на поли політичнôмъ, бо проґрама справъ суспôльныхъ и економічныхъ ще не вычерпала ся, есть ще дуже обильна. Парляментъ може бути вдоволеный изъ своеи чинности за послѣдні три роки, а коли три слѣдуючі будутъ такъ само плодовиті, то той парляментъ покаже ся лѣпшимъ, якъ о нѣмъ говорятъ. По залагодженю справъ суспôльныхъ и економічныхъ знайдесь може также спосôбъ на вôдповѣдне залагоджене справъ політичныхъ. Дальше полемізувавъ бесѣдникъ зъ пос. Романчукомъ, котрый сказавъ, що деякі концесіи признані Русинамъ хибили своеи цѣли черезъ спосôбъ ихъ переведеня. Що до еміґраціѣ рускихъ селянъ до Россіѣ, то сказавъ бесѣдникъ, що можна припускати, що тыхъ людей баламутять якісь аґітаторы. Наконець зазначивъ бесѣдникъ, що интересы державы повинні поступати передъ интересами партій, котра завзывае всѣхъ безъ рôзницѣ, щобы залишили споры політичні а взяли ся до плодовитои працѣ.

На сѣмъ закôнчено генеральну дебату и ухвалено во второкъ приступити до спеціяльнои дебаты.

Зъ рускихъ товариствъ.

(Загальнії зборы товариства „Народный Дôмъ въ Чернôвцяхъ“. — Конець).

Въ дальшôмъ ходѣ справозданя сказавъ референтъ выдѣловый, що матеріяльный станъ товариства не конче свѣтлый. Все ще тяжить на реальности 12.000 зр. довгу, котрый пожирае майже всѣ доходы товариства, а прирѣчена запомога зъ фондôвъ державнои льотеріѣ не такъ ще скоро наспѣе. Отже выдѣлъ не тôлько дбавъ о стягнене залеглыхъ членьскихъ вкладокъ, але й узнавъ за конечне удати ся зъ просьбою о запомогу до сойму и до касы щадничои. Соймъ удѣливъ 400 зр., а каса щаднича 50 зр. Такожъ зобрали мѣсцеві патріоты поважну суму зъ добровôльныхъ датковъ, хочь зате зъ провінціѣ вплынуло датковъ дуже небогато. Выдѣлъ при тôмъ старавъ ся и о розвôй народного и товариского житя межи членами, утримуючи читальню, а въ лѣтной порѣ и кругольню, и беручи живу участь у всѣхъ важнѣйшихъ справахъ народныхъ. И такъ устроило товариство въ спôлцѣ зъ другими музыкально-декляматорскій вечерокъ въ честь поетôвъ Шашкевича, Федьковича и Шевченка, запросивши „Бояна“ зô Львова. Хочь вечерокъ выказавъ малый недоборъ, котрый покрыли мѣсцеві патріоты, за те бувъ великій моральный здобутокъ, бо при участи „Бояна“ змогли нашії товариства выступити вперве передъ ширшу публику и вôдкрыти чужимъ людемъ величавость нашои народнои музы. Кругольня не тôлько причиняла ся до розбудженя товариского житя, але й принесла досыть поважну суму доходу, побôльшену доходомъ зъ устроенои въ осени 1891 року забавы въ круглѣ за преміи. Ухвалу послѣдныхъ зборôвъ, щобы выдѣлъ по змозѣ перевѣвъ конверсію всѣхъ довгôвъ приватныхъ, заинтабульованыхъ на реальности, сповнивъ вôнъ тôлько въ части. На внесене подане до буков. касы щадничои о позычку около 4.000 зр. на покрыте всѣхъ приватныхъ вѣрительностей, каса давала найвысше 2.000 зр. Сю суму выдѣлъ принявъ лишь длятого, що одна вѣрителька выповѣла въ сѣчни с. р. свою претенсію на 600 зр. Отже сплачено той довгъ. Сплата дальшихъ довгôвъ приватныхъ, котрѣ треба довгій часъ на передъ выповѣсти, наразѣ ще неможлива, тожъ выдѣлъ купивъ за 1000 зр. одну 5%ву облиґацію буков. фонду пропінацийного и зложивъ ее на кавцію для „Буковины“, але може ее въ кождои хвилѣ вôдобрати. Що до другого рѣшеня загальныхъ зборôвъ дотычно основаня бурсы для рускои молодежи, то справа ся доси ще не переведена. При рѣшеню заложеня сеи бурсы мало ся на оцѣ особливо сю обставину, що торôкъ була надѣя на скоре отворене рôвнорядныхъ клясъ зъ рускою мовою выкладовою при черновецкôй ґімназіи, и выдѣлъ розпочавъ бувъ по мысли рѣшеня загальныхъ зборôвъ вступнії роботы, щобы сю бурсу якъ найскорше отворити. Однакъ заходы выбраного въ тôй цѣли комітету, въ складъ котрого увôйшли пп. дръ Стоцкій, Ер. Пѣлулякъ и Поповичъ, натрафили на трудности, бо товариство не розпоряджае потрѣбными до того фондами, отже заснованє бурсы на коштъ товариства показало ся неможливымъ, заснованє же бурсы платнои есть при даныхъ обставинахъ зъ однои стороны не такъ дуже нагляче, бо нема ще певности, чи и коли руска ґімназія буде отворена, а зъ другои стороны сполучене зъ трудностями, бо товариство мусѣло бы вôддати бурсѣ до розпорядимости кôлька комнатъ и въ тôй цѣли попередъ выповѣсти мешканя теперѣшнымъ чиншôвникамъ, а вкôнци не можна було наразѣ найти вôдповѣдної особы, котрôй бы можна зарядъ сеи бурсы повѣрити. Отсе короткій образъ дѣяльности выдѣлу за послѣдный рôкъ. Вправдѣ не може выдѣлъ выказати великихъ результатôвъ, але всетаки розвôй товариства, хочь ще дуже поволи, поступае на передъ. Бôльше помочи вôдъ рускои мѣсцевои и замѣсцевои интеліґенціѣ, бôльше хочь дрôбныхъ грошевыхъ жертвъ вôдъ руского народу на Буковинѣ, а товариство дôйде скоро до цѣли, щобы стати осередкомъ духового житя на Буковинѣ!“

Вôдтакъ вôдчитавъ касіеръ товариства п. Манастирскій справоздане касове за часъ вôдъ 1 сѣчня 1891 до 31 жовтня 1892. Доходôвъ було 5.876·36 зр. и 1 дукатъ, а розходôвъ 5.432·35 зр., отже готôвки въ касѣ есть 444·01 зр. и 1 дукатъ.

Жива дискусія вывязала ся надъ дальшою точкою порядку дневного, а именно надъ вôдкликомъ послôвъ Ивана Тиминьского и дра Василя Воляна противъ ухвалы выдѣлу зъ дня 10 жовтня с. р. дотычно выключеня ихъ зъ товариства. По обширнôмъ справозданю референта тои справы, п. Михальского, забирали слово о. крил. Костецкій, п. Андр. Геличиньскій, дръ Ив. Ферлієвичъ, п. Ник. Вишньовскій, п. Мих Куличковскій и проф. Еротей Пѣгулякъ, а по переведенôй дискусіи бôльшостію понадъ 3/4 голосôвъ рѣшили зобрані вôдкинути сей вôдкликъ, а затвердити вповнѣ ухвалу выдѣлу.

Вôдтакъ наступили вôльні внесеня, мѣжь иншимъ внесене п. Шпойнаровского на змѣну декотрыхъ параґрафôвъ статута, котрі показали ся въ практицѣ недогôдными.

Вкôнци выбрано черезъ акламацію до нового выдѣлу пп.: сов. Винницкого, дра Стоц-

---

Въ тыхъ послѣдныхъ мукахъ бувъ тихимъ и розважнымъ, та вызыравъ дня вôдходу — вôдлету. Не стогнавъ, не нарѣкавъ и мало до кого вôдзывавъ ся.

Лежавъ на лавѣ коло вôконця, водивъ очима за бѣлыми хмарами на небѣ, слухавъ щебетаня птиць та вдыхавъ запахъ бозу. Часомъ бравъ руки матери у свои руки и цѣлувавъ, мовъ бы просивъ прощеня за заподѣяні ѣй гризоты; часомъ усмѣхнувъ ся до Семена або погладивъ розчѣхрану голову идіота; а чужихъ людей немовь и не видѣвъ.

И такъ вôнъ догаравъ довгі днѣ и ночи, ослабленый, безъ надѣѣ поправы, безъ охоты до чогобудь, марнѣвъ що дня бôльше и бôльше, чорнѣвъ, конавъ.

Що дня слабше бивъ ся духъ въ розбитыхъ грудяхъ; що дня здобувала смерть собѣ на власнôсть частину тои вдачѣ, такъ сильнои а неподатливои — и дôткнувшись ее обезсилювала. Що дня що разъ близше надходивъ вызвôлъ и тишина.

. . . .

Одної ночи лютилась весняна буря надъ мѣсточкомъ. Дощь ливъ ся, якъ зъ ведра, вѣтеръ вывъ страшно. Бозовий корчѣ у вôконця Жужлевои хаты, термошені бурею, били галузємъ о шибы. Здавало ся, що хтось пукае зъ на-двору.

Въ хатѣ при хорôмъ не спала мати. Злива держала знакомыхъ дома. Рыбаки ще вечеромъ вернули до загороды.

Павло рушивъ ся неспокôйно. Щось недобре въ нѣмъ дѣяло ся; якійсь тягарь насѣвъ на груди та забивавъ вôддыхъ; вôнъ зачавъ скидати зъ себе одежу.

— Мамо! — застогнавъ.

Она прискочила до него.

— Що тобѣ, сынку? Може лѣку дати? може воды? Може свѣтла треба?

— Ей нѣ! Нѣчого менѣ не треба. Не хочу нѣчого.

Мовчавъ хвилину, вôддыхавъ тяжко и храпѣвъ.

На дворѣ выла буря. „Ходи, ходи!“ пукали галузки у вôкна щоразъ сильнѣйше. Вôнъ слухавъ.

— Мамо — обôзвавъ ся зъ-тиха — чи то добре було, що я зробивъ?

— Що, сынку? — спытала, думаючи, що вôнъ марить.

— То, що менѣ груди роздавило.

— Ой, добре, занадто добре! — вôдповѣла зъ жалемъ

— То вже не гнѣваете ся на мене за тамте? простили вы менѣ?

— Ой, Боже! Дитинко моя люба, едина! Жий лише!

— Нѣ, мамо, вже менѣ не жити! И лѣпше такъ! Хто знае, що зробивъ бы я за рôкъ, за два! А такъ добре. Якъ вы собѣ бажали, такъ я зробивъ.

Зновъ замовкъ, бо втомивъ ся, и слухавъ гомону на дворѣ. Неспокôй нападавъ его що-разъ бôльшій. Зачавъ щось безъ памяти говорити до себе та нарѣкати.

— Коли птичка згине, то на травѣ ляже, на сонци; а якъ бадыле зôсхне, то вѣтеръ носить его по оболоню. Лише чоловѣкови та домашнôй худобѣ копають яму, землею ихъ вкрывають. По що ямы? по що землѣ? Тамъ такъ темно и тяжко пôдъ землею!...

Груди его зачали харкотѣти и надармо пôднимати ся. Вôнъ душивъ ся; тѣло дерѣвѣло. Мати дôткнула его чола; було холодне и вкрыте зимнымъ потомъ.

— Сынку! — крикнула налякана.

Вôнъ послѣдными силами рушивъ ся.

— Мамо, скажѣть.... — и не доповѣвъ, замовкъ; придавленый рукою смерти, застогнавъ довго и протяжно.

Пукъ, пукъ-пукъ-пукъ! за вôконцемъ, а буря стогне попуро. Муляриха зôрвала ся зъ навколѣшокъ и запалила посвячувану свѣчку. На лавѣ лежало застыгаюче тѣло Павла. Ще въ грудяхъ храпѣло и уста рушали ся, але то були послѣдні промѣнѣ погасаючого каганця. Ще оденъ стонъ, кôлька послѣдныхъ судорогôвъ тай — конецъ.

Вихоръ замовкъ, галузки вже не пукали у вôконце, бо не було кого кликати. Рогата душа выдобула ся на безмежну волю, пôшла въ далеку, незнану дорогу.

. . . .

Въ углѣ кладовища прибувъ новый хрестъ. Сперша приходило що дня трое людей та прибирало могилу въ цвѣты и вѣнцѣ.

По кôлькохъ дняхъ Семенъ мавъ роботу

…ого, проф. Єр. Пєгуляка, о крил. Костецкого, адвоката дра Ферлієвича, сов. Ясеницкого, адъюнкта Манастирского, адъюнкта Михальского, авск. Ганкевича и проф. Шпойнаровского. По закрытю зборôвъ новый выдѣлъ уконституувавъ ся, выбравши головою сов. Винницкого, I-имъ заступникомъ головы дра Ферлієвича, II-имъ заступникомъ крил. Костецкого, секретаремъ Ганкевича, касієромъ Манастирского, контрольоромъ Михальского, а господаремъ дра Стоцкого.

Перегляд̂ъ політичный.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты послôвъ предложило Правительство проектъ закона о контінґентѣ рекрутôвъ на 1893 р. После сего закона мае ся вôдобрати въ слѣдуючôмъ роцѣ до арміѣ и маринарки 59.211 рекрутôвъ, а до краєвои обороны 10.000, або о 1178 людей менше, якъ въ рокахъ попередныхъ. — Пос. Менґерови ухвалила Палата 155 голосами противъ 104 дати нагану за его выступлене противъ Чехôвъ и назване ихъ зрадниками державы. Слѣдуюче засѣдане назначено на нинѣ.

Справа каналу панамского прибрала нараз великû розмѣры и стала ся въ певнôй мѣрѣ справою політичною. Міністеръ справедливости постановивъ Лесепса и его спôльникôвъ потягнути до одвѣчальности и имъ выточено процесъ. Майже въ тôй хвили, коли розôйшла ся вѣсть о процесѣ, померъ нагло бар. Рейнашь, оденъ изъ спôльникôвъ предприемцѣвъ будовы згаданого каналу. Въ Парижи розôйшлась вѣсть що вôнъ самъ вôдобравъ собѣ жите, пôсля иншихъ хтось его убивъ, щобы вôнъ не поробивъ зôзнань въ некористь 192 осôбъ займаючихъ політичнû становища. Въ Палатѣ послôвъ знову доказувавъ пос. Деляєй, що изъ капіталу призбираного на будову каналу роздано значнû сумы на цѣли правительства при выборахъ. Делягей обѣцявъ окремôй анкетѣ подати имена осôбъ, що розôбрали значнû сумы зъ того капіталу.

Новинки.

Львôвъ дня 23 падолиста.

— **Громадѣ Дмитровичѣ,** въ повѣтѣ львôвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Ц. к. краєва Рада шкôльна** ухвалила: 1) въ школѣ народнôй въ Сѣнявѣ завести рускій языкъ яко обовязковый и святковане святъ рускихъ, такъ само якъ латиньскихъ; 2) въ рускихъ паралелькахъ ґімназіѣ въ Коломыи: а) вôдлучити датки ученикôвъ, таксы вступнû и вписове, яко окремый фондъ на закупно книжокъ рускихъ и приборôвъ науковыхъ; б) рускихъ ученикôвъ вписувати до катальоґôвъ рускихъ; в) выдавати свѣдоцтва рускû; г) уживати печатки рускои. 3) Въ семинаріи учительскôй въ Коросиѣ въ польскимъ языкомъ выкладовымъ, котра теперь мае ся тамъ заложити, завести языкъ рускій яко обовязковый предметъ науки.

— **Презенты** одержали оо.: Ив. Ульваньскій на Липôвцѣ и Теоф. Яворовскій на Болшôвцѣ, въ епархіи львôвскôй.

— **На конкурсъ** выставленû парохіи въ речинцемъ до 22 грудня 1892: Золотники, дек. теребовельского и Полоничѣ, дек. унѣвского.

— **Епископскій ювилей папы.** Дня 27 с. м. у всѣхъ церквахъ въ цѣлôй Австріи мають вôдчитати спôльне письмо пастирске въ справѣ святкованя епископского ювилею папы.

— **Въ Станіславовѣ** мають въ Новымъ рокомъ завести телефоны. Вже 60 осôбъ зголосило ся, що хочуть мати у себе телефоны.

— **Самоубійство.** Минувшого тыждня позбавивъ себе житя въ Дрогобичи укôнченый правникъ Чарковскій, що мавъ 22 роки. Причина самоубійства незнана. Вôнъ пôшовъ до лѣска званого Гôркою и тамъ собѣ заподѣявъ смерть.

— **Выпадокъ зъ лихою нафтою.** По нашихъ провінціяльныхъ мѣсточкахъ тяжко о добру нафту. Звычайно продають єѣ въ найлихшôмъ выробѣ т. є. въ великою скôлькостію бензины; така нафта выбухае та доводить неразъ до нещастя. Зъ такого выбуху нафты повставъ дня 18 падолиста огонь въ домѣ проф. Матіяша въ Стрыю. Поломѣнь въ однôй хвили обôймила двѣ малû комнатки; жѣнка та дѣти профессора, котрû вже поклали ся спати, майже чудомъ спасли ся вôдъ неминучои смерти. Самого господаря не було дома, вôнъ выйшовъ бувъ вôдвѣдати недужого товариша. Що огонь не прибравъ бôльшихъ розмѣрôвъ, завдячити треба ученикамъ, котрû збѣгли ся заразъ и пôдъ проводомъ пенсіонованого профессора Царевича не лише зльокалізували, але й угасили огонь, заки прибула сторожа пожарна. Рѣчи и обстава въ мешканю учителя майже цѣлкомъ згорѣли.

— **Немила ворожба.** Професоръ Кохъ, той самъ, що то вôдкрывъ холеричного прутня, сказавъ тыми днями до одного дневникаря, що пôсля его пересвѣдченя холера певно перезимує въ Европѣ и на весну будемо єѣ знову мати. Противъ холеры, каже, способôвъ нема, але запобѣгти ѣй можна асанацією. Якъ бы всѣ державы злучили ся разомъ и вычистили тû мѣсця въ Индіяхъ, звôдки холера приходить, то бувъ бы найлѣпшій способъ выгубленя холеры; та про се нема що й думати. Отже найважнѣйшû слова такого „доброго знакомого“ холеры, якъ Кохъ, суть тû, що холера перезимує въ Европѣ. Варто собѣ то запамятати.

— **До чого доводить горѣвка!** Ще тамтого мѣсяця, 28 дня, въ Грабковцяхъ, повѣта зборôвского, справлявъ господарь Иосифъ Назаревичь весѣлє, на котре прийшли гостѣ и зъ сусѣдныхъ селъ. Зъ Присовецъ прийшовъ шуринъ Назаревича, Олекса Переймибѣда, славный на всю околицю пяниця. Вôнъ приѣхавъ пянымъ и сейчасъ заповѣвъ, що конче когось позбавить здоровля або й житя за то, що въ Грабковцяхъ нема нѣ одного пяницѣ. А въ Грабковцяхъ, кажуть, справдѣ пяниць нема; отже и смѣяли ся всѣ зъ Переймибѣды. Дружбою бувъ парôбокъ Данило Букаловскій и вôнъ дорѣкавъ Переймибѣдѣ, що не годить ся такъ заливати сивухою, що черезъ то безчестить всю тверезу громаду и народови дае злый прикладъ. Олексѣ Переймибѣдѣ не подобала ся така мова, въ сѣнехъ напавъ на Букаловского и зелѣзною лопатою зробивъ ему чотири тяжкû раны въ головѣ. Лѣкарь сказавъ, що выратувати парôбка дуже тяжко. Ось до чого доводить горѣвка!

— **Вовки** появили ся послѣдными днями въ Мардвинѣ въ повѣтѣ радовецкôмъ и наробили богато шкоды.

— **Зъ судовои салѣ.** Декотрû краєвû часописи подали, що якійсь рускій студентъ Иванъ Камѣньскій зъ Сянока, посудженый о крадѣжь бохонця хлѣба и шнурка коралѣвъ, внѣсъ рекурсъ до касаційного трибуналу у Вѣдни, але рекурсъ ему вôдкинули. Въ справѣ сѣй не розходило ся о руского студента зъ Сянока, але о россійского студента, бувшого ляборанта въ петербурскôмъ університетѣ, Ивана Камѣньского, сына профессора университету въ Варшавы. Его узязнили въ Петербурзѣ за якûсь, якъ кажуть, нігілістичнû вчинки и за ширене соціялістичныхъ брошуръ. Пôвтора року просидѣвъ вôнъ у вязници, почôмъ удалось ему утечи до Галичины. Тутъ перебувавъ вôнъ въ околици Сянока, а що Россія жадала конче вôдъ Австріѣ выданя его, то вôнъ не признававъ ся, якъ зве ся, и чимъ бувъ. Черезъ то не мôгъ нѣгде нѣчого заробити и дуже голодувавъ. Голодъ такожь попхавъ его до того, що вôнъ въ Лодинѣ коло Сянока закравъ ся до скринѣ однои селянки за хлѣбомъ. Вже вынявъ бувъ бохонець хлѣба зô скринѣ, ажь тутъ его и зловили, та пôдозрѣваючи, що вôнъ хотѣвъ украсти коралѣ, що такожь були въ скринѣ, вôддали его до сяноцкого суду. Тутъ за фальшиве подане свого имени и за намѣрену крадѣжь засудили его на чотири мѣсяцѣ вязницѣ. Зъ вязницѣ написавъ вôнъ листъ по латинѣ до Вѣдня до дра Фрідмана и просивъ въ нѣмъ, обстати за нимъ, бо ему розходилось найбôльше о то, щобы поважаный его батько не потребувавъ соромитись сына, котрого за крадѣжь засуджено въ Австріи на вязницю. На руки дра Фрідмана внѣсъ вôнъ такожь рекурсъ до касаційного трибуналу. Фрідманъ боронивъ его; сказавъ, що Камѣньскій подавъ фальшиве имя свое зъ обавы, щобы его не выдали Россіи, а на крадѣжь пустивъ ся зъ голоду, и въ думцѣ не маючи брати чужû коралѣ. Але касаційный трибуналъ прийшовъ до пересвѣдченя, що засудъ першои инстанціѣ справедливый, отже вôдкинувъ рекурсъ Камѣньского и рѣшивъ вôдослати его до Петербурга, коли тутъ у насъ кару вôдбуде.

— **Россійскій конзуль въ Бродахъ,** п. Конст. Пустошкинъ выѣхавъ того мѣсяця на три мѣсяцѣ вôдпустки, а его мѣсце занявъ радникъ двору п. Ростовскій.

— **Листє на паливо.** Россійскû часописи доносять, що въ Петербурзѣ якійсь п. М. винайшовъ новый и дуже дешевый опалъ и старае ся теперь о патентъ. Робить вôнъ его зъ листя, що въ осени зъ деревъ спадає. Прасує ихъ на масу и рѣже на довôльнû куснѣ, мовь полѣна. Новый той опалъ мае бути пять до шѣсть разôвъ таньшимъ якъ дерево, дае огонь великій и загрѣвае досыть добре.

— **Ґенерала засудили.** Военный судъ въ Варшавѣ засудивъ ґенерала дивізіѣ Рівенкампфа на пять лѣтъ тяжкихъ робôтъ, страту шаржѣ, ордерѣвъ и всякихъ правъ, а вôдтакъ на поселене въ близшихъ ґуберніяхъ Сибѣру. Вôнъ бувъ обжалованый о то, що въ вересни с. р. побивъ команданта корпуса, ґенерала Свистунова. Свистуновъ поранивъ въ тôй бійцѣ Рівенкампфа, але его за то не засудили.

— **Новый способъ на будженє милосердя у людей** найшла собѣ жебрачка у Львовѣ Ганка Мандзюкъ. Она мае малу дитину, котру держить на рукахъ. Коли люде переходили по при неи, она щипала безнастанно дитину, щобы всѣ чули плачь єѣ и милосердились. Поліція узязнила Мандзюкову за таке обходженє ся зъ дитиною.

— **Самоубійство дитины.** У Вѣдни кинула ся десятилѣтна дѣвчина К. Отманъ зъ вôкна четвертого поверха, щобы забити ся. Однакъ упала на скляный дахъ въ партерѣ и лише трохи покалѣчила ся. А зробила она се длятого, бо лякала ся карь вôдъ родичѣвъ.

— **Добрый пѣхотинець.** Юрій Ґранденъ, сотрудникъ однои французскои ґазеты, 41-лѣтный мужчина, прийшовъ сими днями пѣшки до Варшавы. Вôнъ такъ навчивъ ся ходити, що на день перейде майже 10 миль и не втомить ся. Дня 23 серпня выйшовъ вôнъ зъ Парижа; отже три мѣсяцѣ теперь минае, а вôнъ за той часъ перейшовъ Бельґію, Нѣмеччину, бувъ въ Петербурзѣ, Москвѣ, а теперь прийшовъ до Варшавы. Притôмъ всѣмъ вôнъ здоровъ, а въ вôльнôмъ часѣ пише дописи до своєѣ часописи. Зъ Варшавы выбересь вôнъ до Вѣдня, а потôмъ черезъ Швайцарію до Парижа, де мае надѣю прийти въ половинѣ сѣчня.

и не прийшовъ, муляриха пôшла сама зъ Маринкою на кладовище.

И знову, коли по кôлькохъ дняхъ зайшла по неѣ надъ озеро, застала гостей въ загородѣ. Дѣвчина выбѣгла до неѣ неспокôйна, заклопотана, зъ огнемъ въ очахъ. Мала букетъ въ руцѣ.

— Занесѣть ему се вôдъ мене! Не можу зъ дому выйти. Пôду завтра.

Не звѣстно, чи пôшла. Вôдтакъ бачили вже лише одну стареньку згорблену матѣрь, якъ пильно збирала лабазъ и сухû галузки зъ трехъ дорогихъ ѣй могилъ.

А далѣ й єѣ не стало. Може недуга звалила єѣ, може силы не стало, може смерть добила єѣ.

На гробѣ Павла не було цвѣтôвъ вôдъ дѣвчины; тôльки лежавъ великій вѣнокъ зъ розхôднику, незручно увитый идіотомъ Юстиномъ для свого оборонця и приятеля. Цвѣты пустили никлû корѣнцѣ и жили у вогкôмъ пѣску дуже довго. Потôмъ вѣтеръ занѣсъ на могилу кôлька стебелъ материнки и дикого повою та покрывъ єѣ зеленымъ коверцемъ.

Сверщки заглядали тамъ часто и въ спеку спѣвали парôбкови монотонну спѣванку про широкû поля и степы. Впрочôмъ нѣхто не приходивъ. Кладовище було неначе дно озера въ казцѣ старои Парашки. Пôдъ муравою и тяжкою землею лежавъ хлопець, що шукавъ золотои долѣ по свѣтѣ. Нѣхто вже не перебе ему сну....

Телеграмы.

Вѣдень 23 падолиста. Єѣ Вел. Цѣсарева вернула вчера зъ Ліхтенеґъ.

Римъ 23 падолиста. Приѣхавшій тутъ вѣденьскій амбасадоръ Ніґра бувъ на авдієнціи у короля, а вôдтакъ конферувавъ зъ Бріномъ.

Букарештъ 23 падолиста. Парляментъ скликано на 15 (27) падолиста. Кажуть, що давный президентъ Палаты, Александеръ Катарджу, мае стати посломъ въ Петербурзѣ.

Софія 23 падолиста. Въ урядовôй ґазетѣ оголошено санкціонованый законъ о позычцѣ.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій**.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.